

«Правове забезпечення державного регулювання»

Автор: д.ю.н. проф. каф. Конституційного та адміністративного права Верлос Н.В.

Лекція №4

Тема: Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні

План:

1. Кабінет Міністрів України - уряд як вищий орган в системі органів виконавчої влади.
2. Порядок формування Кабінету Міністрів України та його взаємовідносини з Президентом і Верховною Радою України. Програма діяльності уряду, її політико-правове значення.
3. Функції та компетенція Кабінету Міністрів України. Роль Прем'єр-міністра України в організації роботи уряду.
4. Акти Кабінету Міністрів України.
5. Парламентська відповідальність уряду. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень кабінету Міністрів України.
6. Урядовий апарат. Завдання та функції Секретаріату Кабінету Міністрів України.
7. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.
8. Місцеві державні адміністрації: конституційно-правове регулювання порядку формування та організації роботи.
9. Електронне урядування в механізмі здійснення виконавчої влади.

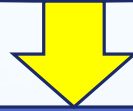

Правова база діяльності виконавчої влади

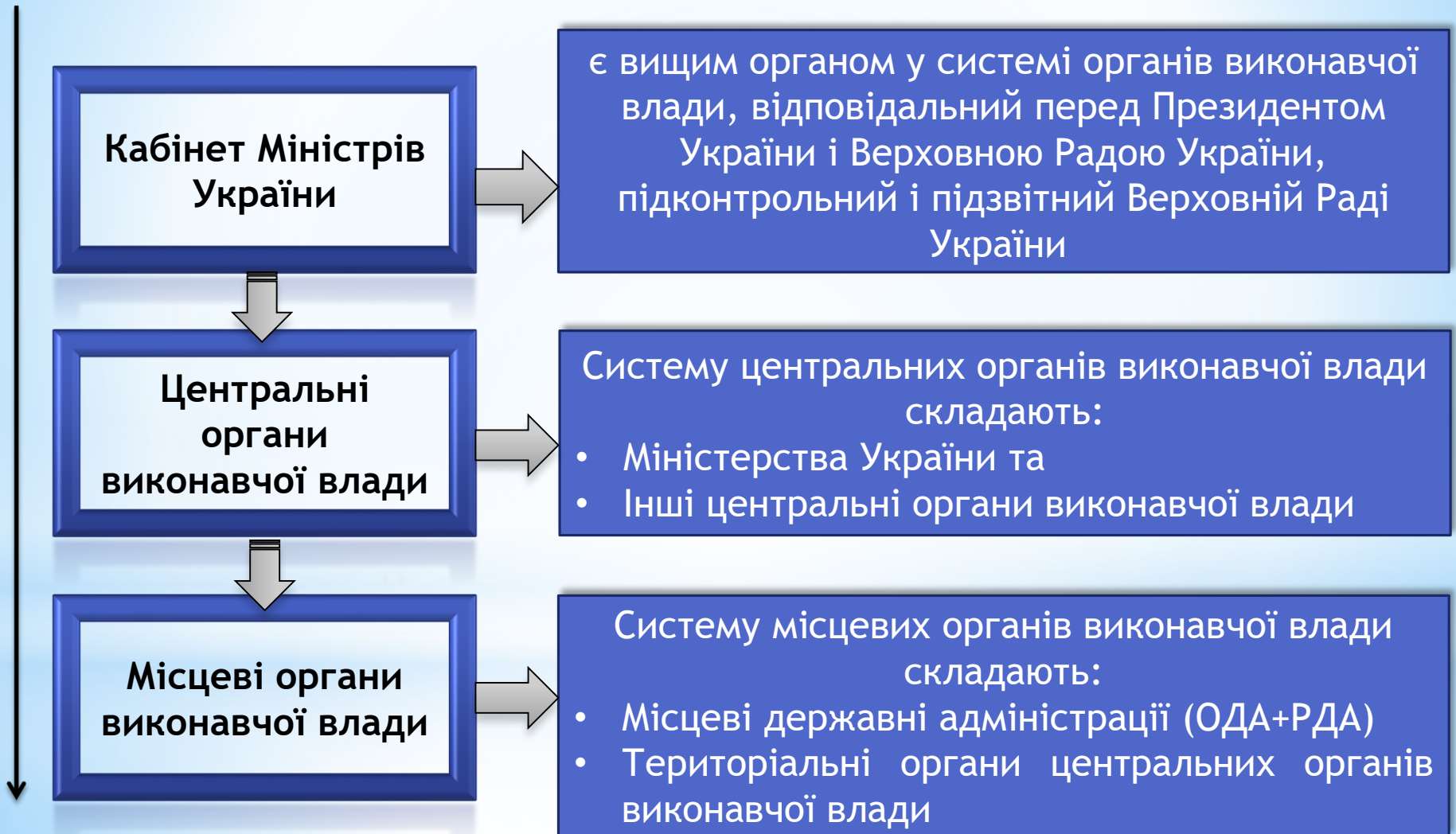
- Конституція України
- Закон «Кабінет Міністрів України» (27.02.2014 р.)
- Закон «Про центральні органи виконавчої влади» (17.03.2011р.)
- Закон «Місцеві державні адміністрації» (09.04.1999 р.)

Виконавча влада

це самостійна гілка державної влади, на яку покладається здійснення постійного управління різними сферами та забезпечення виконання Конституції України, законів і підзаконних нормативно-правових актів.

Виконавча влада

Кабінет Міністрів України

є вищим органом у системі органів виконавчої влади.

Кабінет Міністрів України відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України у межах, передбачених цією Конституцією

Повноваження уряду

Кабінет Міністрів України складає повноваження перед новообраною Верховною Радою України

Верховна Рада України протягом 60 днів формує уряд

Кабінет Міністрів України

До складу Кабінету Міністрів України входять:
Прем'єр-міністр України + Перший віце-прем'єр-міністр України +
віце-прем'єр-міністри + міністри України +
міністр кабінету міністрів

Вимоги до посади члена КМУ

Членом КМУ може
бути

- громадянин України,
- який має право голосу,
- вищу освіту
- володіє державною мовою

Членом КМУ не може
бути

- особа, яка має судимість, не погашену або не зняту в установленому законом порядку,
- адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією,
- особа, яка має заборгованість зі сплати аліментів на утримання дитини (сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання)

Члени Кабінету Міністрів України

не мають права

суміщати свою службову діяльність з іншою роботою

Окрім

крім викладацької, наукової та творчої у
позаробочий час

У разі виникнення обставин, що порушують вимоги щодо несумісності

Член КМУ

у двадцятиденний строк з дня виникнення цих обставин припиняє таку діяльність

подає особисту заяву про відставку

Особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України таку присягу

При формуванні нового складу Кабінету Міністрів України присягу зачитує Прем'єр-міністр України, її текст підписує кожен член Кабінету Міністрів України.

Член Кабінету Міністрів України вступає на посаду з моменту складення ним присяги.

Посадовий склад (кількість та перелік посад)
новосформованого Кабінету Міністрів України визначається
Верховною Радою України за поданням Прем'єр-міністра
України

Посади членів Кабінету Міністрів України належать
до політичних посад, на які не поширюється
трудове законодавство та законодавство про
державну службу

За поданням Прем'єр-міністра України Верховна Рада України може призначати міністрами осіб, які не очолюють міністерств.

До складу Кабінету Міністрів України може бути призначено не більше двох таких міністрів. Положення про відповідних міністрів затверджуються Кабінетом Міністрів України

Шмигаль Денис
Анатолійович

Прем'єр-міністр України

Прем'єр-міністр України

призначається на посаду Верховною Радою України за поданням Президента України, за поданням коаліції депутатських фракцій

Члени КМУ призначаються на посаду Верховною Радою України за поданням:

Прем'єр-міністра

Весь склад КМУ, окрім міністрів, що призначаються за поданням Президента України

Президента

- Міністра оборони України
- Міністра закордонних справ України

окрім

Програма діяльності уряду

Програма діяльності Кабінету Міністрів України подається до Верховної Ради України Прем'єр-міністром України у строк до одного місяця з дня формування Кабінету Міністрів України

Прем'єр-міністр України особисто представляє Програму діяльності Кабінету Міністрів України на пленарному засіданні Верховної Ради України та відповідає на запитання народних депутатів України

Схвалюється

якщо за неї проголосувала більшість від конституційного складу Верховної Ради України. Рішення про схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України приймається у формі постанови Верховної Ради України.

Відставка Кабінету Міністрів України настає внаслідок

```
graph TD; A[Відставка Кабінету Міністрів України настає внаслідок] --> B[прийняття Верховною Радою України резолюції недовіри Кабінету Міністрів України]; A --> C[смерті Прем'єр-міністра України]; A --> D[відставки Прем'єр-міністра України];
```

прийняття Верховною Радою України резолюції недовіри Кабінету Міністрів України

смерті Прем'єр-міністра України

відставки Прем'єр-міністра України

Резолюція недовіри приймається Верховною Радою

за пропозицією

Президента України

не менш як третини від її
конституційного складу

вважається прийнятою, якщо за це проголосувала більшість від конституційного складу Верховної Ради України.

Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ)

Міністерства

Міністерство очолює міністр України

Перший заступник

Заступник

призначаються на посади та звільняються з посад Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій відповідного міністра

також у підпорядкуванні міністра є державний секретар, апарат, патронатна служба. Міністерство має територіальні органи

Інші ЦОВВ

агентства

служби

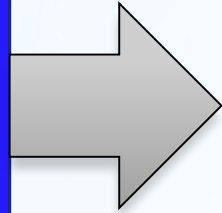
інспекції

Інші ЦОВВ (комісії, бюро)

ЦОВВ зі спеціальним статусом

Міністерства

Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади утворюються, реорганізуються та ліквідуються Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України.

1. [Міністерство аграрної політики та продовольства](#)
2. [Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України](#)
3. [Міністерство енергетики України](#)
4. [Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій](#)
5. [Міністерство молоді та спорту України](#)
6. [Міністерство цифрової трансформації України](#)
7. [Міністерство економіки України](#)
8. [Міністерство внутрішніх справ України](#)
9. [Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України](#)
10. [Міністерство закордонних справ України](#)
11. [Міністерство інфраструктури України](#)
12. [Міністерство культури та інформаційної політики України](#)
13. [Міністерство оборони України](#)
14. [Міністерство освіти і науки України](#)
15. [Міністерство охорони здоров'я України](#)
16. [Міністерство розвитку громад та територій України](#)
17. [Міністерство соціальної політики України](#)
18. [Міністерство у справах ветеранів України](#)
19. [Міністерство фінансів України](#)
20. [Міністерство юстиції України](#)

Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ)

агентства

функції з управління об'єктами державної власності

інспекції

контрольно-наглядові функції за дотриманням державними органами, актів законодавства

служби

функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам

бюро

проведення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування кримінальних правопорушень

комісії

Державний колегіальний орган

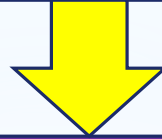
Інші ЦОВВ

ЦОВВ, які функціонально не можна віднести до агентств, служб, інспекцій

ЦОВВ зі спеціальним статусом

Викон. спеціальні завдання пов'язані із реалізацією держ. політики в найважливіших сферах суспільних відносин

Інші ЦОВВ

1. Адміністрація Державної прикордонної служби України
2. Національна поліція України
3. Український інститут національної пам'яті УІНП
4. Пенсійний фонд України

ЦОВВ зі спеціальним статусом

Конституційні

Урядові

1. Державний комітет телебачення і радіомовлення України
2. Антимонопольний комітет України
3. Фонд державного майна України

1. Національне антикорупційне бюро
2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (2021)
3. Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей
4. Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України
5. Національна комісія зі стандартів державної мови
6. Національне агентство України з питань запобігання корупції
7. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)
8. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг